

Телійчук Віталій Григорович
доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник, доцент

ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ МІЖНАРОДНІЙ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ У КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

На сьогодні кримінальні елементи певною мірою змінили форми і методи протиправної діяльності, дедалі частіше спрямовують свої зусилля на встановлення контролю над найбільш прибутковими сферами економічних відносин, залучають до реалізації корисливих задумів корумпованих представників органів влади, намагаються проникнути до управлінських структур різних рівнів для лобювання частина кримінальних формувань має тісні міжрегіональні та міжнародні зв'язки [1].

Проблема боротьби з міжнародною злочинністю - одним із найбільш негативних соціальних явищ сучасності - є досить важливою і складною для людства і держав світового співтовариства. Міжнародна злочинність створює загрозу для існування самого міжнародного державного співтовариства, оскільки в структурі людського суспільства зараз мають місце організовані і цілеспрямовано діючі кримінальні об'єднання. Вони перешкоджають здійсненню не тільки кримінально-правової, а й в цілому міждержавної соціально-економічної політики. Організовані міждержавні злочинні групи здійснюють будь-які протиправні дії, в тому числі насильницькі, посягають на права і свободи громадян, підривають економіку і правопорядок в державах світу і державної влади в різних країнах, у діяльності ООН, її формувань, інших міжнародних організацій. Дана обставина сьогодні для світової спільноти в боротьбі з міжнародною злочинністю має першочергове значення в інтересах забезпечення міжнаціональної непрофесійна, а окремі переплітаються, характеризуючи те саме явище з різних позицій (організована, транснаціональна тощо). У даний час злочинність дедалі більшою мірою стає професійною. Вищою формою професіоналізму сучасної злочинності виступає організована злочинність, суттю якої є пристосованість до виживання і забезпечення найбільшої результативності діяльності [2].

Сьогодні у кримінальному середовищі відбуваються якісні соціальні зміни. Чітко простежуються тенденції консолідації та легалізації лідерів і авторитетів кримінально-злочинного середовища з ділками тіньової економіки. При цьому масштабне зрощення злочинних структур різної спрямованості відбувається не тільки всередині країни, але й виходить за її межі; простежується їх зв'язок з міжнародною організованою злочинністю.

Стали актуальними такі процеси, які раніше не були характерними для злочинності України:

вбудовування нових кримінальних схем у сфері економіки, фінансів, органів влади і управління;

вироблення нової стратегії і тактики організованої злочинності, що ускладнюють подолання негативного повороту подій;

подальша монополізація сфер кримінального впливу;

ротація лідерів, авторитетів злочинного середовища і ревізія власних правил і традицій.

З боку лідерів і авторитетів спостерігається відхід від безпосереднього вчинення конкретних фактів злочинів, прагнення легалізуватися шляхом офіційного входження у відкриті структури, державні органи влади і управління [3].

Національні інтереси України в сфері протидії організованій злочинності потребують консолідації зусиль людини, суспільства і держави, розробки комплексних системних заходів правового, соціального й іншого характеру, які б ефективно були спроможні запобігти злочинності або припинити злочинне діяння для забезпечення захисту людини, суспільства і держави від злочинних посягань.

Європейський вектор розвитку України на рубежі XXI століття поставив задачі теоретико-політичного дослідження проблем протидії злочинності не тільки в інтересах забезпечення внутрішньої безпеки українського суспільства але і в рамках європейського дому. Виникає потреба теоретичного обумовлення внутрішніх політичних причин криміналізації

суспільства, науково-методологічне осмислення цього явища як в сучасний період так і в аспекті історичної спадщини українського суспільства [4, С.7].

Необхідно зауважити, що формування і реалізація національних інтересів є предметом особливої уваги державних інститутів, політичних партій, суспільства в цілому.

Це складний і багатоступеневий процес, який потребує об'єднаних зусиль науковців і практичних політиків. Цей процес буде більш ефективним, коли він добре організований, коли існує чітке уявлення про його структурні та функціональні елементи, прями й зворотні зв'язки між ними.

Не менш важливим є аналіз взаємозв'язку між проблемою визначення й реалізації національних інтересів і проблемою забезпечення національної безпеки країни, оскільки саме цей взаємозв'язок по суті визначає характер і спрямування як внутрішньої, так і зовнішньої політики держави, стратегічну лінію її діяльності в середині країни і на міжнародній арені [5].

1. Міжнародний досвід щодо запобігання та протидії корупції URL: <http://stepup.press/antikorculture/item/412-mijnarodnij-dosvid-shodo-zapobigannja-ta-protidiji-korupcii>

2. Євгеній Паніотов. Транснаціональний злочин. Криміналістичне поняття URL: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwiJzrSMteXTA>

3. Є.Д. Айдемський Кримінальний контроль організованої злочинності за діяльністю гральних закладів URL: <https://bit.ly/2SZWRlt>

4. Нікітін Ю. В. Протидія злочинності в системі забезпечення внутрішньої безпеки українського суспільства: Монографія. – К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2009. – 373 с

5. Валерій Шахов, Вадим Мадіссон. Національний інтерес і національна безпека в геостратегії України URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2013-2-8.pdf>

Філіпп Анастасія Володимирівна
старший викладач кафедри
кримінального права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ УМИСНОГО ВБИВСТВА, ВЧИНЕНОГО З ОСОБЛИВОЮ ЖОРСТОКІСТЮ

На сучасному етапі розвитку суспільства, в період здійснення реформ, демократичних перетворень, необхідним є впровадження новітніх наукових розробок в науці кримінального права. З прийняттям нового Кримінального кодексу України (далі ККУ), дещо змінилися підходи стосовно розгляду проблем щодо запобігання злочинності та зменшення криміногенної ситуації. Особливо, якщо злочини вчиняються з особливою жорстокістю, що є обставиною, яка обтяжує відповідальність.

Актуальність даної теми полягає у тому, що поняття «особлива жорстокість» є кваліфікуючою ознакою, що значно підвищує суспільну небезпеку злочину, та попри це законодавець не вказує чіткі критерії, коли воно може бути застосовано. Це призводить до значних проблем у застосуванні даного явища в правозастосовній діяльності.

Кримінально-правовий аспект щодо впливу особливої жорстокості у поведінці злочинця при вбивстві на кримінальну відповідальність неодноразово розглядали зарубіжні та вітчизняні вчені. Дана тема була предметом розгляду наукових праць таких правників як : П.П. Андрушка, М.А. Гребенюка, А.П. Закалока, В.О. Глушкова, М.Р. Табанова, В.К. Грищука, Г.І. Чечеля та інших.

Вбивство бере свій початок ще дуже давно та з плином часу продовжує супроводжувати людство. Як зазначає Конституція України людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Кожна людина наділена абсолютним правом на життя, яке неможливо повернути. [1, ст.3 ст.27]

Аналізуючи статистичні дані Генеральної прокуратури України, а саме про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування [2]. У 2017 році було зареєстровано 26 кримінальних проваджень, за п. 4, ч. 2, ст. 115 ККУ (умисне вбивство вчинене з особливою жорстокістю), у 2018 – 17, у 2019 – 21 кримінальне провадження.

Згідно з п. 8 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 2 від 07.02.2003 р.